

## Nog eens „Verootmoediging“.

Een kort woordje nog hierover.  
Het gebeurt veel, — en is het te verwonderen? — dat er over de oorlogsgeschiedenis wordt, en dat het een roep is van „sach“ en „darmee“ afgeleiden.

Doch mij dunkt, wat is het dan hoog noodig, ja dure roeping, te trachten, althans wat ons aangaat, het wat verder te brengen; en niet alleen als wij met andere belijders samen zijn, maar toch vooral ook als er nog anderen bij zijn, het immer als onze overtuiging klaar uit te spreken, dat het de oordeelen Gods zijn, dat het de Heere is die met Zijn oordeelen op aarde is, en dat wij, ons Nederlandsche volk niet minder dan de in oorlog zijnde landen, het verdienen dat het zwaard over ons komt, — om er dan verder over te spreken, dat indien er geen bekeering komt en verootmoediging en erkenning van schuld en van Gods rechtvaardigheid, dat er dan geen grond is om te verwachten, dat de Heere ons volk zal sparen.

Ik zeg: wat is het noodig dat wij, zoo dikwijls daartoe eenige gepaste gelegenheden is, dit ook voor het oor van wereldlingen uitspreken. Ik geloof dat men lichtelijk in een tijd als den onzen, hun gevoelens mee zal hebben. Er zal dikwijls gewilligheid zijn om het te hooren. En indien niet — wij hebben ons geweten bevrijd, en ook in zoo'n geval kan de Heere het nog zegenen. En in elk geval zal ons spreken met de hulp des Heeren medewerken in een gewenschte richting. Er was reeds een zegen in, als zoo allerwegen het volk des Heeren optrad in het verkeer met anderen.

Doch als wij zwijgen, waar wij onder niet-belijders ons bevinden, en over den bitteren oorlog gesproken wordt, — onder de belijders komt het getuigenis des Heeren overvloeden! — waar moet het heen? Moeten wij dan niet vreezen dat het gewisselijk ook tot ons zal komen? Als wij zwijgen, wie zal dan spreken? Moet er niet vooral in onze dagen getuigd worden voor den Heere, en Zijn Majesteit en recht om te straffen ook ons volk? O, wat zijn wij ontrouw, vadsige belijders, met weinig gevoel voor de eere des Heeren en het belang van land en volk!

Neen, wij zijn wel nationaal gezind! In een tijd van oorlog op onze erve zouden ge het eens zien. Maar zijn wij wel nationaal gezind zooals een kind van God het behoort te zijn? Roepende tot den Heere over de schuld zijns volks en van eigen huis en persoon, en er van getuigende onder zijn metgezellen, vooral ook wanneer zij er bij zijn die de schuld mischen nimmer hoorden. Het mocht eens baten! Er mocht eens enige inkeer komen! De Heere mocht het eens zegenen!

Maar als wij, die het onderwijs des Heeren mogen genieten, zwijgen, wie zal dan spreken? Mij zelf van droevige ontrouw in deze niet kunnende vrijspreken, en onderstellende dat ook voor anderen een opwekking als deze gepast kan wezen, en overtuigd dat het hier raakt het ware landsbelang zoo wel als het recht en de eere van onzen God en Heiland, heb ik de eer, hooggeachte Redactie, met hartelijken broedergroet en dank voor plaatsruimte, mij te tekenen,

Uw dw. dien. en br.

A. M. DIKMANSE.

Den Haag, 27 Jan. 1915.

## Gereformeerde Gezindheid.

### Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Hasselt (2e maal), J. Oringa, te Kamerik. — 's Gravenhage, R. Brouwer, te Haarlem. BEDANKT: Duurswoude, S. de Vries, te Nieuw-Dordrecht (Klasiënaveen).

Amersfoort, Zondag 11. had de ingebruikneming plaats van het nieuwe kerkgebouw der Gereformeerde Kerk van Amersfoort B, welke plechtigheid door ongeveer duizend gemeentelieden, genoodigden en belangstellenden werd bijgewoond. De eigen leeraar der kerk, Ds. H. Teerink, sprak bij die gelegenheid een schoone leerrede uit, naar aanleiding van de woorden uit Jesaja 40: „Maar het woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid.“

Aan het einde van deze rede richtte spreker zich in toespraken tot heeren Burgemeester en Wethouders, tot zijn ambtsbroeder Ds. A. M. Donner en tot alle andere Kerkeraadsleden der Gereformeerde Kerk van Amersfoort A, alsmede tot de emeriti-predikanten Ds. D. Felix en Ds. J. J. de Visser.

Bijzondere dank werd gebracht aan den architect, den heer W. Salomons te Amersfoort, die mede deel van den Kerkeraad uitmaakt en die, uit liefde voor de zaak des Heeren, dezen omvangrijken bouwkundigen arbeid geheel belangeloos verrichtte. Treddende bedelingen en dank ontvingen voorts ook de hoofdmannen, de heeren G. C. Blanke en J. W. de Vaal, alsmede de heer Westrich, onder wiens opzicht het werk werd uitgevoerd.

Na afloop der toespraken werden hartelijke gelukwensen gezonden door den Kerkeraad der Gereformeerde Kerk van Amersfoort A, bij monde van Ds. A. M. Donner, terwijl voorts nog het woord werd gevoerd door Ds. D. Felix, waarna Ds. Donner de plechtigheid met dankgebed sloot.

Het gebouw is voorzien van centrale-verwarming en is ook voor het overige bijzonder doelmatig ingericht. Lijnen en kleuren vormen een seldzaam schoon harmonisch geheel en maken een verheffenden indruk.

De Heere heeft het werk rijkelijk gezegend en de herten tot groote overvloedigheid bewogen, ook zelfs nog toen de algemeene tijdsomstandigheden ongunstiger werden.

Het uitsicht, dat de plaatselijke ineenstemming der Gereformeerde Kerken van Amersfoort A en B spoedig haar beslag zal krijgen, stelde bij deze gelegenheid in dubbel sin tot dankbaarheid.

Aan den Heere alleen dank en eere voor dat alles!

Vianen. Door wijlen Mej. Wed. P. Veen—De Vor, deze dagen alhier overleden, is gelogeerd, vrij van successierechten, een som van f3000 aan de Geref. Kerk te Vianen, een som van f3000 aan de Vereeniging Een school met den Bijbel te Vianen en aan de Geref. Kerk voornoemd f3000, geplaatst als Ned. Werk. Schuld, uit welke rente het graf van erftaastster en wijlen haar overleden man moet onderhouden worden.

## Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Lage Zwaluwe, E. Groeneveld, te Acquoy—Wilnis, J. Severijn, cand. te Utrecht. Terwoude (gem. Voorst), N. Westendorp Boerna, te Blija (Fr.). — St. Kruls, W. A. Noest, te Hoofplaat. — Utrecht (vac. Dr. Bronsveld), P. de Haas, te Parmerend. — Veenendaal, M. van Grieken, te Delft. — Rouveen, N. C. Bakker, te Kesteren. — Ouderkerk a/d. IJssel, G. van Montfrans, te Bruchem c.a. — Vierlingsbeek, D. J. F. Westenburg, hulppred. te Eefde.

AANKOMEN: Wijckel (toez.), K. Eekhof, te Asten (N.Br.). — Helmond, A. R. de Jong, te Veghel. — Coevorden, F. Coolma, te Schoonoord. BEDANKT: Noorden, W. J. Kolkert, te Ter Aar. — Bleskensgraaf, J. G. Woederink, te Mijldrecht. — Blijdrecht, J. J. van Oosterzee, cand. en hulppred. te Delfshaven.

## Advertentiën.

De Heer en Mevrouw LINDEBOOM—HARRNSTEIN geven kennis van de voorspoedige geboorte eener

DOCHTER.

Amsterdam, 9 Februari 1915.

490 Heerengracht.

Heden overleed in Zijn Heere en Heiland, na eene korte ongesteldheid, tot onze diepe droefheid, onze geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer EGBERTUS JACOBUS VAN SCHAICK, in den ouderdom van 61 jaren.

H. M. VAN SCHAICK—BAAGELAAR.  
H. M. WESTENBURG—VAN SCHAICK.  
Ds. D. J. F. WESTENBURG en kind.  
E. J. VAN SCHAICK.  
D. VAN SCHAICK—VAN DER BOOM.  
S. H. VAN SCHAICK.  
M. W. VAN SCHAICK.

Utrecht, 4 Februari 1915.

Boothstraat 9.  
Rouwbezoek kan niet worden afgewacht.  
Geen bloemen.

Heden behaagde het den Heere van leven en dood onverwacht van ons weg te nemen, na bevalling van tweelingen, onze geliefde Echtgenote en der kinderen zorgvolle Moeder

ANTJE W. VAN POPTA, in den ouderdom van 35 jaar.  
Haar levens was Christus en daarom het sterven gewin.

Namens wederzijdsche Ouders, Broeders en Zusters,

TH. DRAISMA, en kinderen.

Plaam, 7 Februari 1915.

In den leeftijd van 74 jaar ontsiep heden in volle geloofsvertrouwen op zijn Heer en Heiland, Dien hij met zooveel blijdschap heeft gediend, onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader, de Heer

M. NOORDTJIJ, Oud-Hoogleraar aan de Theol. School, Lid van de Prov. Staten van Overijssel en van den Raad der Gemeente Kampen, Ridder in de orde van den Nederl. Leeuw.

F. NOORDTJIJ—DE COCK.  
A. F. NOORDTJIJ.  
A. H. KEIZER—NOORDTJIJ.  
G. KEIZER.  
A. NOORDTJIJ.  
A. NOORDTJIJ—PETER.  
J. NOORDTJIJ.  
H. J. NOORDTJIJ—WINKEL.  
T. SCHIPPERS—NOORDTJIJ.  
S. SCHIPPERS.  
En Kleinkinderen.

Kampen, 9 Februari 1915.

Algemeene kennisgeving.  
Teraardebesteding op Zaterdag 13 Febr. a.s. te 1 ure.

## L. G. WEISZ & C<sup>o</sup>.

Commissionairs in Effecten,  
Westermarkt No. 21  
AMSTERDAM.

## Instructie-Bataljon.

Laatste week van Maart a.s. toelating van jongelieden,

die 1 April a.s. wel 15½ jaar doch niet 16 jaar zullen zijn.

Inflichtingen verstrekt Commandant van het Instr. Bat. (Adres: IJpendam N-H.).

## ABSHAUBBIN's of Anti-Rheumatische Watten.

Deze watten zijn het rekerst werkend middel tegen alle pijnen of ongemakken door gevatte koude ontstaan, bijzonder voor de zoocer gevreesde plaag, Rheumatiek, Kiepspijn, Schouderpijn, Spietpijn in nek, armen of beenen enz. enz. Bij het heerschende weer kan men spoedig van die booze pijnen verlost zijn door het gebruik mijner sinds 50 jaren beroemde watten. Ze zijn uitstekend, goedkoop en onschadelijk voor het gebruik tegen andere kwalen.

Prijs 30 cents per pakje.

Verkrijgbaar bij den hoofdepouhouder A. BRETVELT Az., Delft en verder bij:

W. A. Schade & Zonen, Amsterdam, Nieuwendijk Christiaan Annegarn, Amsterdam, Paleisstr. h Singel.

Ger. Mann, de Huisvrouwe, Amsterdam, Heiligenweg.

Jacobson & Mann, Amsterdam, Iodenbreestraat.

Mej. N. Moransard, Haarlem, de Vliet.

H. Meijer, Haarlem, in de Katoenbaal.

A. Vlaanderen, Hilversum.

G. de Barbanson, Nieuwediep.

Iserief & Zonen, Den Haag, Veenestraat.

M. R. C. Lippitz, Hoorn.

Z. C. Theissing, Alkmaar.

Wed. F. Wierper, Weesp.

G. Appelman, Westwoud.

H. J. Appelman, Hem.

J. Luijendijk, Maasland.

Gebr. Loxer, Assen.

E. Lakke, Meppel.

L. van der Vaart, 's-Bosch.

J. C. van Aken-Kroonen, Breda.

Beumaker & Co., Leiden, Vischmarkt.

Gez. Wassink, Arnhem.

Gez. Weghuis, Zwolle.

G. J. Rijdsdijk, Ridderkerk.

P. Bonthoud, Steenwijk.

A. Velders, Heerenstraat 59, Zeist.

P. Grashuis, Zaandam.

Wederverkoopers gevraagd.

## H.J. SPRUYT

Binnenkort verschijnt bij mij:

## DE GOEDE BELIJDENIS

door Ds. FERNHOUT  
Ds. C. LINDEBOOM  
Dr. B. WIELENGA

en 9 andere Geref. Dienaren d. W.

Prijs keurig gebonden: f 2.25.

(Fr. per post: f 2.35).

Vraagt prospectus!

## DEN HAAG

Zoo juist verscheen bij den uitgever  
E. J. BOSCH Jbz. te Nijverdal:

## Die ons uit zoo grooten dood verlost heeft.

Zeven leerredenen  
door Ds. G. DOEKES.

Tweede, herziene druk.

Prijs ing. f 0.90. Geb. f 1.25.

In deze bundel preeken wordt de ellende van den mensch, waarin hij door den val gezonken is, uitgebeeld, maar ook de verlossing uit den drievoudigen dood in hare heerlijkheid beschreven. Ze zijn van actuele betekenis, waar de dood in deze dagen meer dan ooit in zijne vreeselijke werking aan 't licht treedt.

Alom verkrijgbaar en na ontvangst van het bedrag bij den uitgever.

E. J. BOSCH Jbz. te NIJVERDAL.

## Drukkerij De Standaard

Amsterdam  
Warmoesstraat 96 - Int. Tel. Noord 2315

Circulaires -:- Programma's  
Convocatiën -:- Bestekken  
Aandeelen -:- Prospekti  
Dissertatiën  
en alle andere Drukwerken

Uitvoering vlug en net

Prijsberekening billijk

## WED. JOHs. ALBERTS,

Tabak- en Sigarenmagazijn  
„BILDERDIJK“

Bilderdijkstraat 5, -:- Amsterdam.

Ruime sortering van goede merken in elken prijs.

ZONDAGS GESLOTEN.

## KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.

Eerstvolgende Afvaarten naar:

PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

| STOOMSCHIP.             | Vertrek van |            |          |         |           |
|-------------------------|-------------|------------|----------|---------|-----------|
|                         | Amsterdam.  | La Coruna. | Vigo.    | Leizoo. | Lissabon. |
| 1) GELRIA . . . . .     | 17 Febr.    | 20 Febr.   | 21 Febr. | —       | 22 Febr.  |
| 2) AMSTELLAND . . . . . | 17 " "      | —          | —        | —       | —         |
| 3) MAASLAND . . . . .   | 24 " "      | —          | —        | 2 Maart | 3 Maart   |
| 1) HOLLANDIA . . . . .  | 3 Maart     | 6 Maart    | 7 Maart  | —       | 8 " "     |
| 2) GOOLAND . . . . .    | 10 " "      | —          | —        | —       | —         |

1) Sneldienst voor Passagiers en IJgoederen naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres.  
2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).  
3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Macao en Victoria).  
Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEN LLOYD, Prins Hendrikade 131 te Amsterdam, Telegram-adres: REALLOYD, of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: CRANS & Co.

## De Herant

VOOR DE

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Bureaux: WARMOESSTRAAT 96, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:

van 1—6 regels . . . . . f 1.20,  
iedere regel meer . . . . . f 0.20.

CONTRACTEN:

Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:  
500 regels . . . . . 16 cents per regel  
1000 " . . . . . 14 " " "  
2000 " . . . . . 12 " " "

Nog niet alle Kerken zonden antwoord op onze circulaire.

Namens Deputaten ad hoc,

A. H. VAN MINNEN,

Seer-Geningm.

's-Gravenhage, Jan. 1915.

## De Groninger Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR  
GRONINGEN, O. Boteringstraat 72.

Speciale afdeeling voor H.H. Predikanten en Onderwijzers, alsmede voor Kerken en Scholen.

Nog voorhanden een klein aantal ex. van:

## R. HUSEN -- Geschiedenis des Vaderlands

2 deelen, (Prijs oorspronkelijk f 5.50).

Deze laatste exemplaren van dit goede werk stellen wij verkrijgbaar ad f 1.— ingenaaid, f 1.90 gebonden.

Na ontvangst van postwissel volgt franco toezending.

AMSTERDAM.

DRUKKERIJ DE STANDAARD.

## R. C. VERWEIJCK, Vragenboekje op de Kieswet,

ten dienste der Kiezers:  
met volledige opgave  
van districten, tabellen, enz. enz.

4e DRUK,

bevattende de wijzigingen in 1900 aangebracht, de staten, tabellen, enz.

Prijs f 0.25, 25 Ex. f 5.—.

Amsterdam. W. KIRCHNER.

De Deputaten van de Gen. Synode der  
:- Gereformeerde Kerken '14, :-  
ter behartiging van de geestelijke  
:- belangen onzer Militairen. :-

Ingekomen Collecten en Giften:

Hazerswoude f 10; Groningen A. f 30; Zendingssomm. Helder f 10; Boksum f 12; Ballo f 10; Rijsoord f 13.40; Voorburg f 2.50; Ransdorp, N.-H. f 4.75; Serooskerke f 5; Nijverd. f 20; Norg f 1.50; Gaastmeer f 3; Ouderkerk a. d. IJssel f 5; Zuidwoude, Gr. f 7.50; Langerak f 10; Vianen f 5; Noord Scharwoude f 12.05; Ned. Hardinxveld f 26.25; Wijckel f 11.50; Arnhem f 5; Groningen A. f 30; Zoutkamp f 5; Vrouwepolder f 2.50; Ommen f 10; Holwerd f 12; Valthermond f 5.55; Oosthem f 16.08; Ooltgensplaat f 3; Bennekom f 18; Delfshaven f 25; Broek op Langendijk f 5; Oudewater f 31.56; Nijkerk f 43.96; Slidrecht f 5; Meppel f 15; Nijmegen f 11.77; Nieuw Loosdrecht f 3.50; Overschild f 11; Meliskerke f 19.39; Houwerzijl f 15; Watergraafmeer f 5; Gaast f 5; Kollum f 10; Smilde B. f 2; Baambrugge f 20.39; Vliessing f 10; Arum f 21.80; Pijnacker f 18.21; Meeuwen f 15; Koudum f 15; Landsmeer f 8.50; Amerfoort A. f 25.53; Haarlem C. f 53.27; Woldendorp f 3.60; Bolsward f 24.30; Broek op Akkerwoude f 4; Waddinxveen f 16.92; Uithoorn f 3.50; Berlikum f 20; Hoogvliet f 9.92; Katendrecht f 10; Woerden f 37.98; Onstwedde f 5; Stroobos f 5; Ottoland f 19.10; Dokkum B. f 37.03; Anjum f 30; Oldebroek f 10; Vlaardingen B. f 70; O. en W. Soerburg f 15.96; Aduard f 7.47; Mulderberg f 5.87; Stellendam f 2.50; Ee f 27.40; Nieuw Dordrecht f 7.62; Giesen Oud- en Nieuwkerk f 22.52; Zevenhuizen f 15.80; Tiel f 13.47; Ter Aar f 12.03; Midwolda f 17.34; Marken f 19.78; Bunschoten A. Spakenb. f 10; Wormerveer f 11.80; Balk f 16.80; Amerongen f 6.50; Oostwoude f 5; 's-Gravenzande f 35.35; Leimuiden f 15.22; Vroomshoop f 26.30; Oldemarkt f 4.61; Nieuwleusen f 15; Dieren f 31.06; Jutijp-Hommerts f 3; Ambt Vollenhoven B. f 5; Ten Post f 41.80; Vorden f 20.85; Voorhuizen f 5; Vliedder f 2.61; Alblasserdam f 20.81; Diever f 3; Vinkeveen f 10.95; Marmerwoude f 14.95; Bergum f 14.30; Makkum f 16.24; Gapinge f 4.91; Schipluiden f 9; St. Anna Parochie f 30; Amersfoort B. f 10; Hijum f 4.58; Oppenhuizen f 9.43; Bodegraven f 37.24; Zeist f 47.64; Exmorra f 6; Oosterend f 16.35; Emmen f 22; Kamerik f 3; Aalten f 19.30; Zweloo f 10.40; Dieren, 2e maal f 5.54; Hijaard f 8.30; Vlaardingen A. f 7; Garrijp f 32; Drachtster Compagnie f 12.63; O. en N. Wetering f 37.26; Paesens f 5; Pernis f 11.35; Waardhuizen f 11.45; Voorschoten f 11.44; Herwijnen f 30; Ureterp f 10; Zuid Beierland f 10.64; Eekhuizen f 51.42; Kruiningen f 7.54; Bedum A. f 39.05; Varreveld f 33.07; Gasselter Nijveen f 30.50; Tienhoven f 6.00; 's-Gravenland f 12.50; Oudega f 9.68; Idskenshuizen f 10; Achlum f 12.60; Boornbergum f 6.58; Charlois f 80.58; Wilp (Gr.) f 1; Schietens (Fr.) f 8.40; Deventer A. f 9.68; Leidschendam f 10.10; Tinte f 5.71; Andijk f 41.49; Joure f 29; Zegwaart f 8.91; Ouderkerk a. d. Amstel f 19.50; Domburg f 8.50; Veenendaal f 13.37; Anna Jacoba Polder f 14.78. Totaal f 2370.73.

\* Ingekomen bij Ds. T. Gerber.

† Ingekomen bij Ds. J. E. Vonkenberg.

Deze collecten en Giftenlijst loopt tot op 12 Jan. 11. Eerlang hopen wij het vervolg te vernemen.

Hierbij zij het ons tevens vergund een enkele aantekening te voegen voor enkele kerken, die ons vroegen, waarom deze collecte is uitgegeven, en waartoe zij gebruikt wordt. Deze collecte is uitgegeven louter op last der Generale Synode. Het is noodig is, zal later uit onze Rekening en Verantwoording meer dan voldoende blijken. Want al hebben de meeste kerken hunne Dienaren des Woords afgestaan, vrij van reiskosten, andere kerken konden dat niet. Dan moeten de reiskosten door Deputaten worden vergoed. Bovendien gelden die reiskosten in den regel tot de hoofdplaats van N.-Brab. Voor verder vervoer moest per rijtuig, moet heel wat worden bijbetaald. Ook voor verblijf enz. moet gedurig worden uitgekeerd. En Deputaten wenschen en kunnen nu ook zwakke Kerken steunen in den vaak kostbaren arbeid onder bij haar ingekwartierde militairen.

Eindelijk brengt de omvangrijke regeling van dezen arbeid, waarvoor telkens moet gereisd en vergaderd worden hare onkosten met zich.

Moge voorloopig deze toelichting volstaan en moge ook de volgende verantwoordingslijst van de overtuiging onzer Kerken een even schitterend bewijs afleggen.

Nog niet alle Kerken zonden antwoord op onze circulaire.

Namens Deputaten ad hoc,

A. H. VAN MINNEN,